

วิจัยเกี่ยวกับการสอนการออกเสียงภาษาจีนสำหรับนักเรียนชาวไทย

หวัง เทียนชง^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างของการออกเสียงภาษาไทยและการออกเสียงภาษาจีน จากการสำรวจการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชาวไทยในสภาพจริง สืบค้นสาเหตุที่การออกเสียงในภาษาไทยส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนชาวไทยเกิดความผิดพลาดในการออกเสียงภาษาจีน จากการเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาจีนและภาษาไทย ได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้การเรียนการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชาวไทยผิดพลาดที่พบเห็นได้บ่อยๆ ออกแบบวิธีการสอนที่มีเป้าหมายในการลดความผิดพลาดในการเรียนการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชาวไทย

คำสำคัญ : ภาษาจีน ภาษาไทย ความผิดพลาดในการออกเสียง การสอนการออกเสียง

¹อาจารย์วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail :ohm_science@hotmail.com

THE RESEARCH ABOUT TEACHING THAI STUDENTS CHINESE PRONUNCIATION

Wang Tiansong¹**Abstract**

Basing on the analysis of the phonetic difference between Chinese and Thai language, and according to the actual situation of Thailand students, this essay is going to discuss the negative transfer of Thai when Thailand students learn Chinese. By the comparison of the tone system of Chinese and Thai language, we analyzed some common errors and the reasons of these errors in the learning process of Thailand students. We try to design some pointed teaching methods so as to reduce the phonetic errors of Thailand students.

Keywords : Chinese, Thai language, phonetic error, phonetic teaching

¹Lecturer, College of Innovative Management ,Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage

* Corresponding author, email: ohm_science@hotmail.com

ผลการวิจัย

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ การออกเสียงคือส่วนประกอบที่สำคัญของภาษา การออกเสียงกับความสามารถทางภาษามีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง การออกเสียงเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจความรู้พื้นฐานด้านการออกเสียงให้ดีที่สุด การเรียนภาษาแต่ละภาษาต่างเริ่มต้นจากการออกเสียง การออกเสียงเปรียบเสมือนเปลือกที่ห่อหุ้มภาษา เมื่อเราสามารถเข้าใจถึงการออกเสียงอย่างแท้จริงแล้ว เราถึงจะสามารถเข้าใจได้ว่าผู้อื่นพูดอะไร นักเรียนสามารถออกเสียงได้อย่างถูกต้องชัดเจน ถึงจะสามารถแสดงออกถึงความหมายที่ต้องการจะสื่อ ถึงจะทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ในสิ่งที่ต้องการสื่อออกมา ถึงจะเป็นการสื่อสารที่สมบูรณ์ หากไม่สามารถออกเสียงได้อย่างชัดเจน ผลกระทบอย่างน้อยจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกไม่สบายใจ ผลกระทบอย่างมากคือทำให้ความหมายที่จะสื่อเปลี่ยนไป การออกเสียงภาษาจีนที่งานวิจัยฉบับนี้กล่าวถึงทั้งหมดคือการออกเสียงภาษาจีนกลาง การเรียนภาษาจีนของชาวต่างประเทศ อันดับแรกต้องเรียนรู้การออกเสียงที่ถูกต้องเพื่อสื่อความหมาย ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการสอนการออกเสียงในอันดับแรกควรเป็นการสอนให้เข้าใจการออกเสียงอย่างถ่องแท้ เพื่อใช้สื่อความหมายและสื่อสาร

ไม่กี่ปีมานี้ จากการที่ภาษาจีนได้รับความนิยมจากทั่วโลก ภาษาจีนยังได้มีบทบาทในสายงานต่างๆ ของประเทศไทย ขณะนี้ภาษาจีนได้เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการและได้รับการสนับสนุนอย่างมาก นักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาจีนนับวันยิ่งเพิ่มมากขึ้น ประเทศจีนในแถบตะวันตกเฉียงใต้และประเทศไทยมีดินแดนใกล้กัน นับว่าเป็นตระกูลภาษาจีนทิเบตเหมือนกันดังนั้นภาษาไทยและภาษาจีนจึงมีบางส่วนที่เหมือนกัน แต่การออกเสียงภาษาไทยและภาษาจีนยังมีส่วนที่แตกต่างกันอยู่มาก งานวิจัยฉบับนี้จะวิเคราะห์เรื่องพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ ค้นหาแนวทางการเรียนการสอนการออกเสียงภาษาจีนสำหรับนักเรียนชาวไทย

การใช้ภาษาในการสื่อสารคือการกำหนดความหมายของเสียงนั้นที่ออกมา การกำหนดความหมายของเสียงก็คือการออกเสียง หน่วยที่เล็กที่สุดของการออกเสียงในภาษาคือพยางค์ พยางค์แต่ละพยางค์ประกอบไปด้วยพยัญชนะและสระ พร้อมทั้งยังมีระดับความสูงของเสียงที่แน่นอนมากำหนดความหมายที่ต่างกัน การแยกความแตกต่างของพยางค์และระดับความสูงของเสียงต้องใช้วรรณยุกต์

1. ส่วนที่เหมือนกันของภาษาไทยและภาษาจีน

ส่วนที่ภาษาไทยและภาษาจีนกลางนั้นเหมือนกันคือต่างประกอบไปด้วย พยัญชนะ สระและวรรณยุกต์

ภาษาจีนกลางมีพยัญชนะ 21 ตัว สระมี 39 ตัว วรรณยุกต์มี 4 ตัว วรรณยุกต์ 4 ตัวประกอบไปด้วย อ Yin ping (阴平) อ Yang ping (阳平) ชิง Cheng (上声) ชวี Cheng (去声) เลขระดับเสียง [55] [35] [214] [51] ตามลำดับ

ภาษาไทยในปัจจุบันมีพยัญชนะ 42 ตัว สระและสัญลักษณ์มี 32 เสียงนับรวมสระเดี่ยว 9 ตัว แบ่งเป็นเสียงสั้นยาว วรรณยุกต์ 5 เสียงประกอบไปด้วยเลขระดับเสียง [33] [21] [41] [45] [14] ตามลำดับ เช่น

mī (咪) “m”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ, “-”เป็นวรรณยุกต์

mí (有) “m”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ

mí (迷) “m”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ, “ˊ”เป็นวรรณยุกต์

mí (熊) “m”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ, “ˊ”เป็นวรรณยุกต์

mǐ (米) “m”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ; “ˇ”เป็นวรรณยุกต์

mì (面) “m”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ, “ˋ”เป็นวรรณยุกต์

mì (蜜) “m”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ, “ˋ”เป็นวรรณยุกต์

mì (刀) “m、d”เป็นพยัญชนะ, “i”เป็นสระ

ความเหมือนของกฎเกณฑ์การออกเสียงทำให้นักเรียนไทยที่เรียนภาษาจีนเมื่อเจอกับความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ไม่เกิดความไม่เข้าใจเสียงวรรณยุกต์สูงต่ำเหมือนนักเรียนจากตระกูลภาษาอินเดีย ยุโรป

2. ส่วนที่ต่างกันของภาษาไทยและภาษาจีน

ภาษาไทยและภาษาจีนต่างมีวรรณยุกต์ วรรณยุกต์ในทั้งสองภาษาต่างมีความแตกต่างกัน วรรณยุกต์ถือเป็นจุดที่อ่อนไหวที่สุดในภาษาจีน ภาษาต่างๆบนโลกนี้ที่มีวรรณยุกต์นั้นมีไม่น้อย นอกจากตระกูลภาษาจีนทิเบตนั้น ภาษาป็นลูของกลุ่มภาษาแอฟริกาตะวันออก ภาษาอินเดียนของทวีปอเมริกา ภาษาฮอว์ไค ภาษาสวีเดนและภาษาญี่ปุ่นต่างเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ แต่ภาษาเหล่านี้โดยทั่วไปจะมีเสียงวรรณยุกต์เพียงแค่สองเสียง เช่นพยางค์ในภาษาญี่ปุ่นมีการเปลี่ยนเสียงสูงกลางและเสียงต่ำ ภาษาสวีเดนที่มีเสียงเน้นหนักและเสียงเบาเป็นต้น ต่างกับภาษาจีนที่ทุกพยางค์จะมีวรรณยุกต์ที่ชัดเจน ไม่เพียงแต่มีเสียงสูงต่ำ ยังมีความแตกต่างของเสียงขึ้นเสียงลงอีกด้วย นับว่าพบได้น้อย ดังนั้น วรรณยุกต์ถือว่าเป็นส่วนที่ยากในการเรียนภาษาจีนของชาวต่างชาติทั้งหมด ประเทศในแถบเอเชียมีหลายภาษาที่มีวรรณยุกต์ เช่น ภาษาพม่ามี 4 เสียงวรรณยุกต์ ภาษาไทยมี 5 เสียงวรรณยุกต์ ภาษาเวียดนามมี 6 เสียงวรรณยุกต์เป็นต้น แต่ชนิดและเสียงวรรณยุกต์นั้นไม่เหมือนกับภาษาจีนทั้งหมด นักเรียนที่เรียนภาษาจีนถึงแม้จะเข้าใจถึงการมีเสียงวรรณยุกต์ แต่การออกเสียงวรรณยุกต์นั้นยังมีความยากลำบากอยู่ด้วย

2.1 เสียงวรรณยุกต์

เนื่องจากเสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีนมีส่วนที่คล้ายคลึงกับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย นักเรียนชาวไทยโดยปกติแล้วจะใช้เสียงวรรณยุกต์ในภาษาแม่แทนเสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีน ใช้เสียงวรรณยุกต์

สามัญในภาษาไทยแทนเสียงวรรณยุกต์อ Yin Ping (阴平) ในภาษาจีน ใช้เสียงวรรณยุกต์จัตวาในภาษาไทยแทนเสียงวรรณยุกต์ซ่ง Cheng (上声) ในภาษาจีน ใช้เสียงวรรณยุกต์โทในภาษาไทยแทนเสียงวรรณยุกต์ชวี Cheng (去声) ในภาษาจีน นี่คือแบบแผนที่เห็นได้บ่อยๆของนักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาจีน โดยเฉพาะใน “พจนานุกรมจีน-ไทย” ของเจียรชัย เอี่ยมวรเมธ ปี 1999 (汉泰词典, 杨汉川, 1999) ก็ใช้วิธีแบบนี้ในการอธิบายวรรณยุกต์ภาษาจีน วิธีการนี้ช่วยให้นักเรียนไทยได้เลียนแบบการออกเสียงภาษาจีนในขณะเดียวกันก็ทำให้ความชัดเจนในภาษาจีนเปลี่ยนไป

เช่น อ Yin Ping (阴平) เลขระดับเสียงสามัญในภาษาไทย[33] เสียงวรรณยุกต์ต่ำ เลขระดับเสียงอ Yin Ping (阴平) ในภาษาจีน[55] เสียงวรรณยุกต์สูงและเท่ากัน ทำให้นักเรียนชาวไทยเกิดความผิดพลาดเมื่อออกเสียงวรรณยุกต์อ Yin Ping (阴平) จะออกเสียงต่ำเสมอ

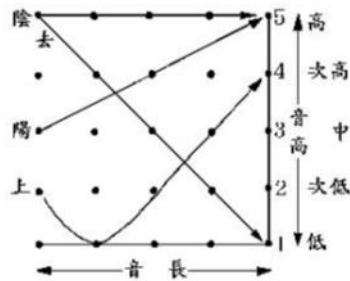
อ Yang Ping (阳平) เลขระดับเสียงจัตวาในภาษาไทย[14] เสียงวรรณยุกต์สูง เลขระดับเสียงอ Yang Ping (阳平) ในภาษาจีน[35] เสียงวรรณยุกต์สูง แม้ว่าจะเป็นเสียงสูงเหมือนกัน แต่เสียงจัตวาในภาษาไทยนั้นจะเริ่มจากเสียงที่ต่ำมากและยกเสียงสูงขึ้นโดยให้ความรู้สึกว่าจะต่ำไปเสียงสูงอย่างชัดเจนกว่าภาษาจีน ทำให้นักเรียนชาวไทยเกิดความผิดพลาดเมื่อออกเสียงวรรณยุกต์อ Yang Ping (阳平) จะออกเสียงต่ำมากเสมอ

ซ่ง Cheng (上声) เลขระดับเสียงเอกในภาษาไทย[21] หากลากเสียงยาวก็สามารถลากได้เพียง [211] เลขระดับเสียงซ่ง Cheng (上声) ในภาษาจีน[214] การออกเสียงจากเสียงต่ำกลางลากลงเป็นเสียงต่ำ และจากเสียงต่ำลากเป็นเสียงสูง หางเสียงจะสูงขึ้นอีกนิดหน่อยและเสียงจะแผ่วลง เสียงเอกในภาษาไทยการเปลี่ยนแปลงของเสียงสูงจะไม่ชัดเจนเท่าเสียงภาษาจีน ดังนั้น เมื่อนักเรียนชาวไทยออกเสียงซ่ง Cheng (上声) จะลากเสียงลงมาต่ำไม่ได้และลากเสียงขึ้นไปสูงไม่ได้เสมอ

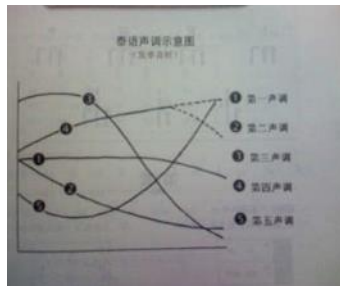
ชวี Cheng (去声) เลขระดับเสียงโทในภาษาไทย[41] เสียงวรรณยุกต์ต่ำ เสียงยาว เวลาลากเสียงลงช้าและนุ่มนวล เลขระดับเสียงชวี Cheng (去声) ในภาษาจีน[51] เสียงจากเสียงสูงที่สุดลากลงเสียงต่ำที่สุด เสียงชวี Cheng (去声) เป็นเสียงที่ลากผ่านตั้งแต่เสียงสูง เสียงกลาง และเสียงต่ำ แต่ชาวไทยจะเห็นว่า การลากเสียงลงอย่างรวดเร็วจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกไม่ดีหรือรู้สึกไม่มีมารยาท ดังนั้น เมื่อนักเรียนชาวไทยออกเสียงชวี Cheng (去声) จะลากเสียงยาว นี่ก็เป็นความเคยชินทางด้านวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาจีนเกิดความเข้าใจที่ผิดพลาด

การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงสูงต่ำในภาษาจีนจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงเสียงสูงต่ำของชาวไทยจะค่อนข้างน้อย จึงส่งผลให้ชาวไทยพูดจาอ่อนหวาน นุ่มนวลและเชื่องช้า ดังนั้นจึงพบเห็นชาวไทยน้อยคนที่สามารถพูดภาษาจีนได้อย่างฉะฉาน ชัดเจน

ความผิดพลาดในการออกเสียงภาษาจีนของนักเรียนชาวไทยที่เรียนภาษาจีนอย่างมากคือ “อ Yin Ping (阴平) ซ่ง Cheng (上声) ขึ้นไม่ถึง อ Yang Ping (阳平) ชวี Cheng (去声) ลากยาวเกิน”

ภาพที่ 1 ภาพแสดงเสียงวรรณยุกต์ของจีน

ภาพที่ 2 ภาพแสดงเสียงวรรณยุกต์ของไทย

2.2 พยางค์

การเรียน “เกี่ยวกับการออกเสียง” ภาษาจีนสำหรับนักเรียนชาวไทยนั้นถือว่ายากแล้ว ถ้าหากเจอเสียงที่ไม่มีในภาษาไทยแต่มีในภาษาจีน การออกเสียงเหล่านี้สำหรับนักเรียนชาวไทยแล้วถือว่าเป็นเรื่องยาก เช่น “ie” ในภาษาจีน ในภาษาไทยไม่มีเสียงที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกับ “ie” ดังนั้นการออกเสียงจึงมีความผิดพลาด นักเรียนชาวไทยส่วนมากออกเสียง “姐姐” (jiějiejě) เป็น “假假” (jiǎjiǎ) เสียงภาษาจีนที่ต้องห่อปาก “ü” ในภาษาไทยไม่มีเสียงที่ต้องห่อปาก นักเรียนชาวไทยจะออกเสียง “ü” ออกเสียงเป็น “i” หรือออกเสียงเป็น “u” ดังนั้นจึงออกเสียง “去” (qù) เป็น “气” (qì) ออกเสียง “吃鱼” (chī yú) เป็น “吃姨” (chī yí)

ข้อสองภาษาไทยมีส่วนที่คล้ายคลึงและเหมือนกับภาษาจีนแต่ก็ยังมีส่วนที่แตกต่างกันอยู่ด้วย แบบนี้นักเรียนชาวไทยจะใช้ภาษาไทยแทนเสียงในภาษาจีน เช่น คำว่า “鸭” (yā) ในภาษาจีน

นักเรียนชาวไทยจะหลีกเลี่ยงการใช้พินอิน จะใช้คำว่า “ยา” ในภาษาไทยแทนเสียง ทั้งสองคำมีเสียงที่เหมือนกัน แต่เลขระดับเสียงแตกต่างกัน การออกเสียงก็ยังไม่ถูกต้องชัดเจน

ถึงแม้ว่าภาษาจีนและภาษาไทยจะเป็นภาษาในตระกูลภาษาจีนทิเบตเหมือนกัน แต่จากการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาอันยาวนาน จึงเกิดความแตกต่างอย่างมาก คุณหลิวซุน (刘珣先生) กล่าวไว้ว่า “หากภาษาสองภาษานั้นมีความแตกต่างกันอย่างมาก ถึงแม้ว่าการเรียนรู้จะเป็นไปอย่างช้าๆ แต่อุปสรรคนั้นอาจจะมีเพียงเล็กน้อย จะทำความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ แต่ภาษาสองภาษาที่ดูแล้วคล้ายคลึงกันอย่างมาก ถึงแม้ว่าการเรียนรู้จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว แต่ความแตกต่างเล็กน้อยจะเป็นอุปสรรคอย่างมาก ยกที จะทำความเข้าใจได้อย่างถ่องแท้”

3. หลักการพื้นฐานในการสอนการออกเสียงสำหรับนักเรียนชาวไทย

3.1 แก้ไขความผิดพลาดในการออกเสียงของนักเรียนโดยตลอด

โดยทั่วไปผู้สอนจะรวมการสอนการออกเสียงในช่วงเริ่มต้นการเรียนรู้ ใช้พินอินช่วยให้นักเรียนเข้าใจกฎเกณฑ์และลักษณะเด่นของการออกเสียงภาษาจีน ผ่านขั้นตอนการเรียนการสอนแบบนี้แล้ว การออกเสียงของนักเรียนจะพัฒนาขึ้นอย่างมาก หลังจากผ่านการเรียนการสอนแบบนี้แล้ว ผู้สอนควรจะเข้มงวดกับนักเรียนต่อไป (ผู้สอนบางท่านรู้สึกว่าการออกเสียงของนักเรียนพอใช้ได้ ไม่กระทบต่อการสื่อสารก็ถือว่าใช้ได้ ไม่จำเป็นต้องเข้มงวดเกินไป) นำเอาการสอนการออกเสียงภาษาจีนเป็นการสอนในระยะยาว เมื่อภาษาจีนของนักเรียนพัฒนาขึ้น ปัญหาด้านการออกเสียงใหม่ๆ ก็เกิดตามมา ผู้สอนควรให้ความสนใจเรื่องการฝึกฝนการออกเสียงของนักเรียนและปัญหา ช่วยพัฒนาทักษะทางการพูดของนักเรียน

3.2 ฝึกฝนทักษะการฟังและการพูดไปพร้อมๆกัน

เมื่อผู้สอนสอนเรื่องการออกเสียงภาษาจีน ต้องฝึกฝนทักษะการฟังและการพูดไปพร้อมๆกัน “ฟัง” จะช่วยให้นักเรียนรับฟังการออกเสียงที่ถูกต้อง มีความเข้าใจต่อการออกเสียงอย่างลึกซึ้งมากขึ้น และจะเริ่มเกิดการเลียนแบบ และจะมีความรู้สึกต่อการออกเสียงที่ถูกต้อง “พูด” มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการประเมินการออกเสียงของตนเองและเปรียบเทียบกับเสียงที่ถูกต้อง ฝึกฝนทักษะด้านการพูด การฝึกฝนทักษะการฟังและการพูดเข้าด้วยกัน สามารถทำให้นักเรียนเข้าสู่สภาพแวดล้อมในภาษาจีนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น พัฒนาเทคนิคในการออกเสียงภาษาจีน เสริมสร้างความรู้สึกลึกซึ้งทางภาษา สำหรับนักเรียนนั้น การสอนการออกเสียงที่ผสมผสานการฟังและการพูดเข้าด้วยกันจะทำให้เกิดความสนุกและเกิดความน่าสนใจมากขึ้น มีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะทางภาษาในทุกๆด้าน ไม่เหมือนกับการฝึกฝนการออกเสียงเพียงอย่างเดียวจะเกิดความเบื่อหน่าย

4. วิธีการสอนการออกเสียงสำหรับนักเรียนชาวไทย

4.1 ใช้มือเป็นสัญลักษณ์ ใช้มือแสดงถึงการออกเสียงวรรณยุกต์ อ Yin ping (阴平) ใช้มือขวาลากเป็นเส้นตรงเสมอกันในอากาศ อ Yang ping (阳平) เป็นเสียงจากกลางไปสูง ใช้มือขวาลากขึ้นไปทางขวา

ชิ่งเชิง (上声) วาดมือลงและยกสูงขึ้นเป็นเส้นโค้ง เวลาฝึกออกเสียงต้องออกเสียงให้ครบถ้วนสมบูรณ์
 ชวีเชิง (去声) ลากมือจากสูงลงมาต่ำ จากสูงที่สุดลงมาต่ำที่สุด

4.2 ใช้การเปรียบเทียบ นำเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนและภาษาไทยมาเปรียบเทียบกัน ทำให้นักเรียนได้เกิดความรู้สึกแตกต่างของเสียง (ไม่แนะนำให้อ่านวิธีนี้)

เนื่องจากทั้งสองภาษานั้นมีเสียงวรรณยุกต์ที่คล้ายกันมาก จากการเปรียบเทียบเสียงวรรณยุกต์ของนักเรียนชาวไทย นักเรียนชาวไทยส่วนมากจะใช้เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยแทนเสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีน ถึงแม้ว่านี่จะเป็นวิธีการเรียนวิธีหนึ่ง แต่จะทำให้ นักเรียนชาวไทยเกิดความเข้าใจผิดพลาดในการออกเสียง จะออกเสียงภาษาจีนที่ถูกต้องได้ยาก ผู้เขียนคิดว่าวิธีนี้ไม่เหมาะกับนักเรียน แต่จะเหมาะสมกับผู้วิจัยด้านภาษามากกว่า

4.3 ใช้วิธีการออกเสียงให้ชัดเจน อ่านออกเสียงให้ดังและลากเสียงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และให้นักเรียน อ่านตาม

4.4 ใช้การทำรูปปาก เมื่อนักเรียนชาวไทยเจอเสียง “ü” การสอนวิธีการออกเสียงแบบห่อปาก การออกเสียงผ่านฟัน การออกเสียงแบบอ้าปาก สอนวิธีการออกเหล่าเหล่านี้ต่างไม่มีประโยชน์ ให้อาศัยการดูรูปปากแก้ไขปัญหาการออกเสียงเฉพาะ โดยทั่วไปนักเรียนชาวไทยจะไม่มีปัญหาในการออกเสียง “i” และ “u” ดังนั้นให้นักเรียนจดจำรูปปากของการออกเสียงสองตัวสระนี้ ทำปากเป็นรูปปากของการออกเสียง “u” และออกเสียงออกมาเป็นเสียง “i” ให้นักเรียนดูรูปปากของผู้สอน

4.5 ใช้วิธีการสะกดและเขียน (ความจำก็ไม่เท่ากับเขียนจดบ่อยๆ ให้นักเรียนฟังและเขียนพินอิน) ผู้สอนให้นักเรียนสลับกันขึ้นมาพูดหัวข้อเรื่องที่ตัวเองสนใจและงานอดิเรก โดยใช้ภาษาจีนแต่ประโยคเป็น “ฉันชอบ.....” เนื่องจากนักเรียนยังรู้คำศัพท์ภาษาจีนน้อย นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษบอกผู้สอนในสิ่งที่ตัวเองชอบ เช่น “ฉันชอบapple” ผู้สอนจะแปลคำศัพท์เป็นภาษาจีน จากรูปพยางค์ ในอันดับแรกจะต้องเข้าใจเสียงวรรณยุกต์ และค่อยๆสะกดสระและพยัญชนะ หลังจากนั้นให้นักเรียนเขียนสะกดด้วยตนเอง สุ่มเลือกนักเรียนขึ้นมาอ่าน จะพบ “สำเนียงที่หลากหลาย” ที่ฟังไม่ออกกว่าเป็นภาษาอะไรอ่านคำว่า “苹果” (แอปเปิ้ล) แต่ผู้สอนจะพบสาเหตุที่ทำให้ นักเรียนเกิดความผิดพลาดและปัญหา ดังนั้นผู้สอนจะอธิบายถึงสาเหตุ ความผิดพลาดของนักเรียนและแก้ไขให้ถูกต้อง ทำให้นักเรียนเข้าใจถึงส่วนที่ผิดพลาด จากการสอนวิธีนี้ ฝึกฝนไปเรื่อยๆ จะทำให้นักเรียนเกิดความสนุกและสนใจ เมื่อนักเรียนเขียนได้ถูกต้องจะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจและลดความกลัวในการเรียนการออกเสียงลงไปได้

เวลาที่ใช้วิธีการสอนที่กล่าวมาในขั้นตอนนี้ ผู้สอนกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติอย่าง “เห็นเสียงวรรณยุกต์นึกถึงภาพแสดงเสียงวรรณยุกต์ หูฟังเสียงวรรณยุกต์ให้ชัดเจน อ้าปากพูดและอ่านตามเป็นประจำ เขียนและจดอย่างเสมอ”

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การสอนเรื่องวรรณยุกต์เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากในการสอนการออกเสียงภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ วรรณยุกต์ไม่เพียงแต่ใช้แยกความหมายของคำ แต่ยังใช้แบ่งชนิดของคำและการใช้ไวยากรณ์ การออกเสียงภาษาจีนให้ชัดเจนนั้นต้องเกิดจากการเข้าใจเสียงวรรณยุกต์อย่างชัดเจน ดังนั้นวรรณยุกต์คือส่วนที่สำคัญของการเรียนการออกเสียง ก็เป็นพื้นฐานในการเข้าสู่ภาษาจีน ผู้สอนต้องทำความเข้าใจความเหมือนและความแตกต่างของภาษาจีนและภาษาไทย คาดการณ์ถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้ภาษาจีนของนักเรียนชาวไทย ให้นักเรียนเข้าใจถึงความแตกต่างของภาษาไทยและภาษาจีนจากการปฏิบัติจริง หลีกเลี่ยงให้นักเรียนใช้ภาษาไทยเปรียบเทียบกับภาษาจีน ให้นักเรียนมีรูปแบบความคิดและความเคยชินใหม่ในด้านภาษา พิจารณาผลกระทบจากภาษาไทยในการเรียนภาษาอื่นๆ ผสมผสานหลักการและการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนการออกเสียงภาษาจีน สู้ท้าทายพัฒนาความสามารถด้านการฟังการพูดภาษาจีนของนักเรียนชาวไทย

เอกสารอ้างอิง

- หลิน ต้าว และหวาง หลี่เจีย. (2002). หลักสูตรการสอนการออกเสียง. ปักกิ่ง : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง
- โจว เสี่ยวปิง และหลิว ห่ายโอว.(2004). เข้าสู่การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ. กวางโจว : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยจงชาน
- เต็ง ลี่นำ และลี ฉิน. (2008). ความเหมือนและความต่างของภาษาไทยและภาษาจีนและการสอนภาษาไทยและภาษาจีน. หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเจียงตู
- ซุน ฮ่านผิง. (1995). การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของภาษาจีนและภาษาไทย. หนังสือพิมพ์มหาวิทยาลัยครูเซียงถาน
- Jack C. Richards. (2004). วิธีการสอนภาษา. ปักกิ่ง : สำนักพิมพ์การสอนและวิจัยภาษาต่างประเทศ
- สำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ. (2000). แผนการสอนนักเรียนต่างชาติวิชาเอกภาษาจีนตามมหาวิทยาลัย. ปักกิ่ง : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยปักกิ่ง